

Zákon o právu na digitální služby a zákon o bankovní identitě

Pravděpodobně jste již slyšeli o **ZÁKONU O PRÁVU NA DIGITÁLNÍ SLUŽBY**¹, ale víte ve skutečnosti, co by měl tento zákon lidem i firmám přinést za příležitosti a proč se vyplatí jej podporovat?

Návrh se skládá ze střešového zákona o právu na digitální služby (dále jen „zákon“) a změn nejdůležitějších souvisejících právních předpisů. Prvotní návrh včetně změn doprovodných zákonů vznikl v rámci soukromého sektoru (především v ICT Unii), jehož angažovanost je klíčem k úspěchu digitalizace veřejné správy. Vzorem byly především severské země, kde je digitální gramotnost obyvatel vyšší a paleta poskytovaných digitálních služeb pestřejší než u nás. Tyto země rovněž umí hospodařit s veřejnými prostředky a nebojí se soukromému sektoru důvěřovat při dosahování oboustranně výhodného cíle – usnadnit občanovi jeho každodenní život.

Po úvodní angažovanosti soukromého sektoru a příslušného poslaneckého výboru se s návrhem ztotožnilo i gesčnÍ Ministerstvo vnitra, což byl velmi důležitý moment, byť se kvůli tomu opustilo několik zajímavých konceptů a myšlenek původního návrhu. V aktuální podobě, o níž jedná Senát², by měl být návrh již dostatečně vyvážen a zdá se, že v jeho dosavadním znění by mohl být nakonec i vyhlášen.

Zákon by měl primárně přinést **postupnou digitalizaci veškerých dílčích úkonů (služeb), které státní správa provádí** a které je teoreticky možné činit i digitálně (to se nebude týkat například vyzvednutí občanského průkazu, registrační značky k vozidlu nebo svatby). Aby bylo jasné, co bude vlastně digitalizováno, **stát musí sestavit** detailní přehled svých povinností a typů jednání s důsledky navenek, tzv. **katalog služeb**. Na to má ze zákona jeden rok a již nyní veřejně deklaruje, že je s prací velmi daleko. V dalších čtyřech letech od sestavení katalogu bude vláda ve spolupráci s dalšími orgány veřejné moci postupně digitalizovat všechny prozatím jen listinné agendy, primárně samozřejmě ty, které by mohly být přínosné pro největší počet obyvatel, přinést jim nejvyšší přidanou hodnotu a získat oblibu společnosti pro digitalizační proces.

Katalog všech služeb státu bude průběžně aktualizovaný a dostupný on-line, aby mohlo docházet k digitalizaci nejen konkrétních úkonů, ale rovnou všech agend a souvislostí komplexních životních situací. Otevřený katalog přinese prozatím zcela neznámou perspektivu státních služeb, kterou by měl být velmi dobře schopen vytěžit soukromý sektor a pomáhat tak digitalizaci i „zespoda“. Představte si například kompletní prodej auta nebo nemovitosti provedený on-line (prostřednictvím moderní aplikace nebo jiného rozhraní vytvořeného komerčním subjektem), s nímž bude propojen i jednoduchý vzdálený zápis změny vlastníka do příslušného registru (např. přes portál či samostatnou službu poskytnutou státem). Takové spojení si samozřejmě vyžádá ještě řádově roky, ale úmysl tvůrců zákona jej umožňuje. Díky katalogu by mělo být zaručeno, že **budeme mít právo jednat vzdáleně (digitálně) a stát bude mít povinnost naši volbu akceptovat**.

Stát by měl digitální jednání občanů maximálně usnadňovat, např. poskytnutím vhodných formulářů, důsledným sdílením již jednou poskytnutých dat a existující infrastruktury, poskytnutím potvrzení o realizovaném jednání, slevou na správním poplatku či notifikací o konci platnosti identifikačních průkazů, které občané mohou k přístupu k digitálními službám využívat. Stát by měl přitom jednat co nejvíce otevřeně, transparentně a neprotěžovat jakoukoli technologii či platformu, neboť by to bylo na újmu plánovanému masivnímu zásahu občanů digitalizací.

Ačkoliv elektronické podepisování by měla umožnit primárně řešení od soukromého sektoru na základě stávajících předpisů, zákon po dvou letech od přijetí **umožní vytvořit na dálku i úředně ověřený podpis**, což nás konečně definitivně rozváže s papírovou podobou dokumentů aktuálně vlastnoručně opatřovaných nejvyšší dostupnou podobou podpisu.

V rámci změn souvisejících zákonů se nově do českého práva dostává výslovná **možnost státu využívat řešení cloud computing**, díky jejichž koordinovanému využívání bude docházet k významným úsporám a zjednodušení

¹ Sněmovní tisk 447; dostupný zde: <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?t=447>.

² Senátní tisk č. 153; dostupný zde: https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/historie?cid=pssenat_historie.pHistorieTisku.list&forEach.action=detail&forEach.value=s4489.

Commercial Flash

prosinec 2019

státní IT infrastruktury. I cloud computing bude mít svůj vlastní katalog (nabídek a poptávek), od jehož podoby se bude využívání cloudových řešení přímo odvíjet. Aktuálně využívaná řešení se budou muset v katalogu objevit do tří let, jinak by měl daný orgán veřejné moci jejich užívání ukončit.

Klíčovou položkou digitalizace jsou zejména v severovýchodních zemích digitální identifikace propojená s možností právně nezpochybnitelného elektronického podepisování. Celospolečensky rozšířit stávající prakticky nevyužívané možnosti státní elektronické identifikace a spojit je s možností relevantně se elektronicky podepsat by měl prostřednictvím bank umožnit projednávaný legislativní návrh tzv. **ZÁKONA O BANKOVNÍ IDENTITĚ³** (dále jen „BankID zákon“), který dnes Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR schválila ve třetím čtení.

Jedná se o novelu zákona o bankách, zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML), zákona o pojišťovnictví a zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. BankID zákon primárně rozšíří stávající okruh činností, které banky mohou vykonávat, o poskytování elektronické identifikace, autentizaci a služby vytvářející důvěru, jakož i další související služby. Dále umožní bankám a pojišťovnám přistupovat do základních registrů a dalších vybraných informačních systémů veřejné správy a ověřovat aktuálnost údajů o klientech.

Rozhodnou-li se banky nebo pobočky zahraničních bank uvedené služby poskytovat, musí bezplatně umožnit elektronické ověření totožnosti jejich klientů orgánům státu, obcí a krajů. Za to však budou moci tyto služby poskytovat úplatně všem ostatním osobám, a to napřímo nebo prostřednictvím nově zřízené obchodní společnosti, tzv. poskytovatele identifikačních služeb. Tato podmínka zaručuje dostatečnou míru právní regulace elektronické (bankovní)

identit v souladu se stávajícími právními předpisy a jasnou kompetenci orgánů dozoru a byla klíčovým požadavkem veřejné správy při jednání o podobě BankID zákona.

Základním prvkem poskytovaných služeb bude tzv. prostředek pro elektronickou identifikaci, jímž budou přihlašovací nástroje klientů bank do internetového bankovníctví. Patrně každý z nás je má a umí je jednoduše používat. To je základní rozdíl oproti jiným prostředkům na trhu, zejména občanskému průkazu s elektronickým čipem, k jehož využívání je potřeba čtečka čipových karet, obslužná aplikace a znalost několika číselných kódů. Není divu, že se stávající prostředky zatím příliš nepoužívají. Bankovním prostředkem by mělo být možné se nejen přihlásit k digitálním službám státu (zejména přes rozhraní Portálu občana), ale také například zúčastnit se sčítání lidu, na dálku uzavřít a podepsat novou smlouvu na dodávku energií nebo ověřit svou identitu u provozovatele on-line sázkové kanceláře.

Aby byl prostor pro dostatečnou přípravu IT prostředí, procesů uvnitř participujících bank i soukromého sektoru, který bude mít bezesporu z elektronické (bankovní) identity prospěch, účinnost BankID zákona bude odložena na 1. 1. 2021.

S oběma představenými zákony úzce souvisí i naše další dlouhodobé aktivity na poli legislativy, zejména příprava digitální technické mapy, digitalizace stavebního řízení nebo nového stavebního zákona. Jsme přesvědčeni, že tato témata mají celospolečenský přesah a dotknou se skutečně každého z nás. Tým expertů HAVEL & PARTNERS je připraven téma digitalizace nadále vytrvale vysvětlovat, prohlubovat svou znalost v zahraničí a vzdělávat společnost, jak jen to je a bude možné.

Rádi Vám pomůžeme využít nových příležitostí a poskytneme Vám zkušenosti, know-how a právní zabezpečení při Vaší cestě za digitální budoucností.

³ Sněmovní tisk 554, dostupný zde: http://www.psp.cz/sqw/historie_sqw?o=8&t=554.

Autoři:

František Korbel | Partner
Jan Topinka | Partner
Štěpán Štarha | Partner
Dalibor Kovář | Senior advokát
Pavel Amler | Advokát

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Náš tým

220 právníků | **400** spolupracovníků

Naši klienti

1 500 klientů | **100** největších světových společností z Fortune 500
50 společností z Czech Top 100 | **7** společností z Czech Top 10

Mezinárodní dosah

Právní poradenství
ve více než **80** zemích světa
ve **12** světových jazycích
až **70%** případů zahrnuje mezinárodní prvek

www.havelpartners.cz

PRAHA

Tel.: +420 255 000 111
E-mail: office@havelpartners.cz

BRNO

Tel.: +420 545 423 420
E-mail: office@havelpartners.cz

BRATISLAVA

Tel.: +421 232 113 900
E-mail: office@havelpartners.sk

PLZEŇ

Tel.: +420 371 005 320
E-mail: office@havelpartners.cz

OLOMOUC

Tel.: +420 581 000 310
E-mail: office@havelpartners.cz

OSTRAVA

Tel.: +420 255 000 111
E-mail: office@havelpartners.cz